

ממקום עליון פראוי. עד מקום שכם עד אלון מורה, מצד זה ר"א ל"ג שלמטה] לצד זה פראוי. והפנעני אז בארץ, הרי נתבאר שעד כעת שולט הנחש הרע שהתקלל והביא קללות על העולם, שפתיב (בראשית ט) ארור פנען עבד עבדים יהיה לאחיו, וכתוב (בראשית ו) ארור אתה מפל הבהמה וגו'. ושם התקרב אברהם לקדוש-ברוך הוא. מה כתוב? וירא ה' אל אברהם. פאן התגלה לו מה שלא היה יודע אותו הכח העמק ששולט על הארץ. ומשום כך וירא, מה שהיה מכסה ממנו.

ואז ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו. ביון שאמר לה', מה זה הנראה אליו? אלא פאן התגלתה לו אותה הדרגה ששולטת על הארץ, ונכנס בה והתקיים בה.

ויעתק משם ההרה. משם ידע הר ה' וכל הדרגות הנטועות במקום הזה. ויט אהלה, כתוב בה"א. פרש פרישה וקבל מלכות שמים בכל הדרגות שאחוזות בו, ואז ידע שהקדוש ברוך הוא שולט על הכל, ואז בנה מזבח. ושני מזבחות היו, משום שכאן התגלה לו שהרי הקדוש ברוך הוא שולט על הכל, וידע החכמה העליונה מה שלא היה יודע מלפני כן. ובנה שני מזבחות - אחד לדרגה הגלויה, ואחד לדרגה הנסתרת.

בא ראה שכף היה פראשונה. כתוב ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו וגו', ואחר כך כתוב ויבן שם מזבח לה' סתם, ולא כתוב הנראה אליו, והכל הוא סוד של חכמה. ואז התעטר אברהם מדרגה לדרגה עד שעלה לדרגתו. זהו שכתוב ויסע אברהם הלוח ונסוע הנגבה. זה הדרום, שהוא חלקו של אברהם, הלוח

שכם עד אלון מורה. מסטרא דא (ר"א ל"ג דלתתא). לסטרא דא כדקא חזי. והפנעני אז בארץ. הא אתמר דעד פדין שלטא חוץא בישא דאתלטיא ואייתי לווטין על עלמא דכתיב, ארור פנען עבד עבדים יהיה לאחיו וכתוב, (בראשית ו) ארור אתה מפל הבהמה וגו'. ותמן אתקריב אברהם לגבי קדשא בריך הוא. מה כתוב וירא יי אל אברהם הכא אתגלי ליה מה דלא הוה ידע ההוא חילא עמיקא דשלטא על ארעא. ובגין כך וירא מה (דף טז א) דהוה מתפסי מניה.

וכדין ויבן שם מזבח ליי הנראה אליו, ביון דאמר ליי מהו הנראה אליו. אלא הכא אתגלי ליה ההוא דרגא דשלטא על ארעא ועאל ביה ואתקיים ביה:

ויעתק משם ההרה. מתמן ידע הר יי וכלהו דרגין דנטיעין בהאי אתר. ויט אהלה בה"א כתיב. פריש פרישו וקביל מלכו שמיא בכלהו דרגין דאחידן ביה. וכדין ידע דקודשא בריך הוא שליט על כלא. וכדין בנה מזבח. ותרין מדבחן הוו, בגין דהכא אתגלי ליה דהא קדשא בריך הוא שליט על כלא וידע חכמה עלאה, מה דלא הוה ידע מקדמת דנא. ובנה תרין מדבחן חד לדרגא דאתגליא וחד לדרגא דאתפסיא.

תא חזי, דהכי הוה בקדמיתא כתיב ויבן שם מזבח ליי הנראה אליו וגו'. ולבתר פתיב ויבן שם מזבח ליי סתם ולא כתיב הנראה אליו. וכלא רזא דחכמתא איהו. וכדין אתעטר אברהם מדרגא לדרגא עד דסליק לדרגיה דהא הוא דכתיב ויסע אברהם הלוח ונסוע הנגבה. דא דרום דהוא חולקיה דאברהם. הלוח ונסוע דרגא בתר דרגא עד

ונסוע דרגה אחר דרגה עד
שעלה לדרום ושם נקשר פראוי,
ועלה לדרגתו של הדרום. פיון
שאברהם התעטר בדרגתו בארץ
הקדושה ונכנס [פארין] לדרגה
הקדושה, אז מה כתוב? ויהי
רעב בארץ, שלא היו יודעים
דיעה להתקרב אל הקדוש ברוך
הוא.

ויהי רעב בארץ, שעד פעת לא
היה הכח שעל הארץ נותן חזק
ומזון על הארץ, משום שטרם
התקדשה [נ"א נתקנה] ולא עמדה
בקיום. פיון שאברהם ראה את
אותו הכח הממנה על הארץ, לא
נתן חזק וכח קדוש פראוי, אז
ויירד אברהם מצרים לגור שם.
מפני ידע אברהם? שכתוב
לזרעך נתתי את הארץ הזאת. אז
ידע אברהם שהנה הארץ לא
נתקנה בתקון קדוש, אלא
בדרגות [דעות] קדושות שיצאו
ממנו. ואז ידע אברהם את סוד
החכמה, שהארץ לא תתקן
בקדושה, אלא כפי שאמרנו.

סתרי תורה

הקדוש ברוך הוא רומז חכמה
עליונה באברהם וביצחק.
אברהם זו הנשמה לנשמה והיא
[ס"א אב ורם], והנשמה הזו היא
שרה. לוט זה הוא הנח"ש וכת
זוגו של הסמא"ל ההוא. רוי"ח
הקדושה זה יצחק. נפ"ש
הקדושה זו רבקה. יצ"ר הרע זו
רוח הבהמה, ועל זה אמר שלמה
בחכמתו [קהלת a] מי יודע רוח בני
האדם העלה היא וגו'. נפש
הבהמית זו הנפש מצד היצר
הרע.

ועל זה אמרו [שהוא] שהנשמה
לנשמה הזו מעוררת את האיש
בירא"ה ובחכמ"ה. הנשמה
מעוררת את האיש בבניה. זהו שכתוב [אויב כח] ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'.
הנשמה מעוררת בתשובה שנקראת בינה ונקראת שר"ה. ורוי"ח הוא הקו"ל, ונקרא דעת,

דסליק לדרום ותמן אתקשר פדקא יאות
וסליק לדרגיה דדרום. פיון דאתעטר אברהם
בדרגוי בארעא קדישא ועאל [בארעא] בדרגא
קדישא, פדין מה כתיב ויהי רעב בארץ. דלא
הווי ידעי ידיעה לקרבא לגבי דקדשא בריך
הוא :

ויהי רעב בארץ, דעד פען לא הוה חילא
דעל ארעא יהיב תקפא ומזונא על
ארעא, בגין דעד לא אתקדשת [נ"א אתתקנת] ולא
קיימא בקיומא. פיון דחמא אברהם דהא
ההוא חילא דממנא על ארעא לא יהיב
תקפא וחילא קדישא פדקחזי, פדין ויירד
אברהם מצרימה לגור שם. ממנא ידע אברהם,
דכתיב לזרעך נתתי את הארץ הזאת. פדין
ידע אברהם דהא ארעא לא אתתקנא בתקונא
קדישא אלא בדרגין [דעו] קדישין דיפקון
מניה, וכדין ידע אברהם רזא דחכמתא
דארעא לא תתקן בקדושה אלא כדאמרן :

סתרי תורה

קדשא בריך הוא רמזי חכמתא עלאה באברהם וביצחק.
אברהם דא נשמתא לנשמתא ואיהי [ס"א אב ורם],
נשמ"ה דא היא שרה. לוט דא הוא נח"ש וכת זוגיה דההוא
סמאל. רוי"ח קדישא דא יצחק. נפ"ש קדישא דא רבקה.
יצ"ר הרע דא רוח הבהמה, ועל דא אמר שלמה בחכמתיה
[קהלת a] מי יודע רוח בני האדם העולה היא וגו'. נפש
הבהמית דא נפש מסטרא דיצר הרע.

ועל דא אמרו [נ"א דהוא] דאיהי נשמתא לנשמתא אתערא
לגברא בירא"ה ובחכמ"תא, נשמתא אתערא לאיניש
בבניה, הדא הוא דכתיב, [אויב כח] ויאמר לאדם הן יראת ה'
היא חכמה וגו'. נשמ"תא אתערי בתשובה דאתקרי בינה

מעוררת את האיש בבניה. זהו שכתוב [אויב כח] ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'.
הנשמה מעוררת בתשובה שנקראת בינה ונקראת שר"ה. ורוי"ח הוא הקו"ל, ונקרא דעת,